

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ με ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ

Αρτέμιδος 2 & Κοσμά του Αιτωλού, Μαρούσι Αττικής, 151 25 Τηλέφωνο: 210-6828580 Φαξ: 210-6828581

Αθήνα, 14/10/2011

Προς: **Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**
Υπ' όψη: Υπουργού κου Γιώργου Παπακωνσταντίνου

ΘΕΜΑ: Κατάθεση προτάσεων για την στήριξη του χρηματοδοτικού μηχανισμού των ΑΠΕ

Αξιότιμε κε Υπουργέ

Θα θέλαμε καταρχήν να σας συγχαρούμε για την πρωτοβουλία σας να συγκαλέσετε τους φορείς των ΑΠΕ σε μια επίσημη κατάθεση προτάσεων, προκειμένου να βρεθεί ένας μηχανισμός στήριξης της χρηματοδότησης των ΑΠΕ.

Ο ΣΠΕΦ τοποθετείται για το θέμα με την παρούσα επιστολή, ως ο επίσημος φορέας εκπροσώπησης των παραγωγών ενέργειας από φωτοβολταϊκά (Φ/Β). Θεωρούμε πως είναι σκόπιμο μαζί με την κατάθεση των προτάσεων μας, να προβούμε σε μια σύντομη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης στο χώρο των φωτοβολταϊκών και της πράσινης ανάπτυξης ευρύτερα.

1. Προφίλ ΣΠΕΦ

Ο ΣΠΕΦ είναι ο επίσημος φορέας εκπροσώπησης των παραγωγών ενέργειας από Φ/Β συστήματα. Πρόκειται για επίσημο Σύνδεσμο με ΑΦΜ και καταστατικό που ιδρύθηκε το 2009 από διασυνδεδεμένους παραγωγούς ενέργειας και αιρετά εκλεγμένο Δ.Σ. από την βάση των μελών του. **Βασική αρχή για εγγραφή στον σύνδεσμο είναι η διασύνδεση πρώτα της σχετικής Φ/Β μονάδας.** Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ομοιογένεια στην σκέψη και την αντίληψη των προβλημάτων που αφορούν τους παραγωγούς ενέργειας.

Ο ΣΠΕΦ έχει εγγεγραμμένα 160 περίπου μέλη εταιρείες όλοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από Φ/Β με συνολική διασυνδεδεμένη ισχύ τα 60 MW. Οι υλοποιημένες επενδύσεις των μελών του αγγίζουν συνολικά τα €250.000.000 ενώ το ανεκτέλεστο μόνο των μελών του αλλά και από εταιρείες μη μέλη οι οποίες έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον εγγραφής στον ΣΠΕΦ αφού υλοποιήσουν πρώτα τις σχετικές επενδύσεις τους σε Φ/Β, είναι πολλαπλάσιο.

Ο κύριος όγκος των μελών του ΣΠΕΦ είναι εταιρείες με συνολική διασυνδεδεμένη ισχύ από 100kW έως 1MW, ωστόσο περιλαμβάνονται και αρκετές εταιρείες με σημαντικά μεγαλύτερη ισχύ. Μέλη του ΣΠΕΦ με μεγάλα εν λειτουργία πάρκα είναι οι εταιρείες

Selected Volt (10MW), Energa (5 MW), AES Solar (4.3 MW), Solar Cells (1 MW συνδεδεμένο και υπό κατασκευή 25 MW), Jasper Wind (1 MW συνδεδεμένο και υπό κατασκευή 25 MW), Σαραντόπουλος, Μπήτρος, κ.α.

2. Ωφέλειες από την ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών

Τα φωτοβολταϊκά όχι μόνο δεν κοστίζουν στην εθνική οικονομία αλλά τουναντίον προσφέρουν πυρήνα ανάπτυξης και καινοτομίας αφού στο σύντομο διάστημα από το 2006 και ύστερα και παρά τα πολλαπλά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα, έχει ήδη αναπτυχθεί μια ολόκληρη εθνική βιομηχανία πίσω τους που τα παράγει, τα εγκαθιστά, τα λειτουργεί και τα υποστηρίζει. **Σήμερα μια φωτοβολταϊκή εγκατάσταση μπορεί να κατασκευαστεί από αμιγώς ελληνικά προϊόντα σε ποσοστό ως και 90%**. Πουθενά αλλού στην ηλεκτροπαραγωγή δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα που ευθέως ισοδυναμεί με θέσεις εργασίας σε όλη την αλυσίδα τους. Το βασικότερο δε πλεονέκτημα σε σχέση με οποιαδήποτε συμβατική μορφή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που φαντάζει δήθεν φθηνότερη είναι ότι **τα Φ/Β παράγουν «πράσινο» προϊόν υψηλής προστιθέμενης αξίας χωρίς να καταναλώνουν την παραμικρή εισαγόμενη πρώτη ύλη και μάλιστα για διάστημα τουλάχιστον 25 ετών με μηδενική επιβάρυνση του περιβάλλοντος**.

Αν θέλει λοιπόν κάποιος πραγματικά να μιλήσει με ορθολογικούς οικονομικούς όρους κόστους θα πρέπει σε κάθε μορφή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας να συνυπολογίσει πέρα από το κόστος εγκατάστασης, το κόστος γραμμών δικτύου που απαιτείται για την διασύνδεση της μονάδας, τις απώλειες δικτύου που καθίστανται ιδιαίτερα σημαντικές αν η παραγωγή λαμβάνει χώρα μακριά από την κατανάλωση, το κόστος ρύπων που συνεπάγεται η έκλυση CO₂ αλλά και την επικίνδυνη εξάρτηση της χώρας από το εξωτερικό με την συνεπακόλουθη επιβάρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών που συνεπάγεται η διαρκής εισαγωγή λειτουργικής καύσιμης πρώτης ύλης (π.χ. φυσικό αέριο). Σε όλες αυτές τις παραπάνω πτυχές τα φωτοβολταϊκά αριστεύουν αφού κατά κανόνα βρισκόμενα κοντά στην κατανάλωση δεν χρειάζονται καν σημαντικές δαπάνες σε γραμμές μεταφοράς ούτε και υφίστανται σημαντικές απώλειες δικτύου πλεονεκτήματα μοναδικά συγκριτικά με τις υπόλοιπες μορφές ΑΠΕ.

Επιπρόσθετα **τα Φ/Β συγχρονιζόμενα άριστα με την καμπύλη της ζήτησης φορτίου** και ειδικά τις ώρες αιχμής της (μεσημεριανές ώρες το καλοκαίρι) γλυτώνουν το σύστημα από πολύ ακριβές εφεδρείες και εισαγωγές ενέργειας. Με το σύστημα feed-in-tariff τα Φ/Β δεν συμπαρασύρουν όλη την πυραμίδα της προσφοράς ενέργειας κάθε χρονική στιγμή σε υψηλότερο επίπεδο αποζημίωσης όπως συμβαίνει π.χ. με τις εισαγωγές, **συνεισφέροντας έτσι σημαντικά στην συγκράτηση της οριακής τιμής συστήματος (ΟΤΣ) την οποία και επωφελείται ο τελικός καταναλωτής**.

2.1. Ποσοτική ανάλυση των οικονομικών ωφελειών από τα φωτοβολταϊκά

Στις σκέψεις αυτές συμπληρωματικά υποβάλλουμε τα ποσοτικά αποτελέσματα τεσσάρων έγκυρων μελετών, όπως είδαν το φως της δημοσιότητας το τελευταίο διάστημα, σχετικά με τις κρυφές ωφέλειες των ΑΠΕ γενικότερα αλλά και ειδικότερα των Φ/Β.

2.1.1. Μελέτη Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

«Η αυξανόμενη διείσδυση των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας μειώνει το κόστος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από την Ημερήσια αγορά».

Με την φράση αυτή η μελέτη του καθηγητή του ΕΜΠ. Π. Κάπρου περικλείει όλες τις στρεβλώσεις που αλλοιώνουν αν όχι εξαφανίζουν τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την λειτουργία των ΑΠΕ. Το υφιστάμενο καθεστώς του τέλους ΑΠΕ στηρίζεται στην εντελώς εσφαλμένη σύγκριση του πλήρους κόστους των ΑΠΕ με το μεταβλητό μόνο κόστος λειτουργίας των συμβατικών σταθμών πάνω στο οποίο βασίζεται η ΟΤΣ αγνοώντας εντελώς το σταθερό κόστος λειτουργίας τους και το κόστος κεφαλαίου. Κόστη για την κάλυψη των οποίων **οι συμβατικές μονάδες παραγωγής εισπράττουν ετησίως, εκτός ΟΤΣ και επιπλέον αυτής το ποσό των €45.000 ανά εγκατεστημένο MW.**

Όσον αφορά την ΟΤΣ, η μελέτη για το 2011 υπολογίζει την ωφέλεια λόγω της συγκράτησης της από την λειτουργία των ΑΠΕ στο ποσό των €9,5 / MWh ή €734 εκατομμύρια. Την ίδια στιγμή το σύνολο των feed-in-tariffs για την πλήρη ετήσια αποπληρωμή των ΑΠΕ υπολογίζεται στα €625 εκατομμύρια. **Η λειτουργία των ΑΠΕ λοιπόν όχι μόνο δεν επιβαρύνει αλλά παρουσιάζει και πλεόνασμα €110 εκατομμυρίων ετησίως.** Με άλλα λόγια μόνο από αυτήν την επίδραση οι ΑΠΕ μπορούν πραγματικά να αυτοχρηματοδοτηθούν και να περισσέψει και ωφέλεια μείωσης λογαριασμών για τον τελικό καταναλωτή. Αντί αυτού δυστυχώς ο στρεβλός τρόπος υπολογισμού της ΟΤΣ οδηγεί την ωφέλεια των ΑΠΕ στην κερδοφορία των συμβατικών ηλεκτροπαραγωγών.

Όσον αφορά το μέλλον, η επιβάρυνση της ενέργειας από το 2013 και ύστερα με δικαιώματα εκπομπών CO₂ αναμένεται να εκτοξεύσει την ΟΤΣ και εκεί μόνο οι ΑΠΕ μπορούν να συνεισφέρουν. Τότε δεν θα συζητούμε μόνο για εξοικονόμηση καυσίμων αλλά και ρύπων οι οποίοι και θα αποτελούν την βασική αιτία αύξησης του κόστους της ηλεκτροπαραγωγής. Η μελέτη δείχνει πως **ήδη από το 2013 ακόμη και το στρεβλά υπολογιζόμενο τέλος ΑΠΕ θα σταθεροποιηθεί και θα αρχίσει να μειώνεται ακριβώς λόγω της αποφυγής των ρύπων.**

2.1.2. Μελέτη Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

«Ο αρμόδιος Διαχειριστής (ΔΕΣΜΗΕ) δεν υπολογίζει μέχρι σήμερα, στην πρόβλεψη που κάνει για την επόμενη ημέρα, την παραγωγή που εισέρχεται στο σύστημα από φωτοβολταϊκά, μικρά υδροηλεκτρικά, βιοαέριο και συμπαραγωγή, με αποτέλεσμα να ανεβαίνει τεχνητά η Οριακή Τιμή. Αυτό συμβαίνει καθώς, η παραγωγή των ΑΠΕ που δεν προϋπολογίζεται, καλύπτεται (θεωρητικά) από θερμικές μονάδες αυξημένου κόστους, ανεβάζοντας έτσι την Οριακή Τιμή».

Η εταιρεία μέλος μας Energa AE ανέθεσε σε ερευνητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης να πραγματοποιήσουν μελέτη για την επιρροή που έχει ο μη συνυπολογισμός των συγκεκριμένων ΑΠΕ στην πρόβλεψη παραγωγής ρεύματος. Από τη μελέτη προκύπτει ότι η Οριακή Τιμή λόγω του συγκεκριμένου σφάλματος έχει αυξηθεί κατά €3,395 ανά Μεγαβατώρα.

Το ποσό της κρυφής ωφέλειας αυτής (που κατά μεγάλο μέρος οφείλεται στα Φ/Β λόγω της υψηλής συμμετοχής τους στην υποκατηγορία αυτή των ΑΠΕ) καθίσταται «αστρονομικό» αν πολλαπλασιαστεί με το σύνολο της καταναλισκόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στην χώρα δηλαδή 50 TWh. Έτσι **η ετήσια κρυφή ωφέλεια από τις ΑΠΕ αυτές ανέρχεται στο ποσό των €170.000.000, ποσό ικανό να υπερκαλύψει κατά πολύ το επίπλαστο ετήσιο έλλειμμα του ΔΕΣΜΗΕ.**

2.1.3. Μελέτη IOBE

Η πρόσφατη μελέτη του IOBE λαμβάνοντας υπ' όψη το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο ανάπτυξης των ΑΠΕ, τους στόχους του 20-20-20 συνολικά αλλά και ειδικότερα τους επιμέρους στόχους ανά τεχνολογία ΑΠΕ και τον τρέχοντα μηχανισμό υπολογισμού του τέλους ΑΠΕ κατέληξε στα εξής εντυπωσιακά ποσοτικά αποτελέσματα:

- Η στήριξη των Α.Π.Ε., παρά την αυξανόμενη διείσδυση, εξακολουθεί να αποτελεί σχετικά μικρό μέρος της συνολικής εύλογης χρέωσης καταναλωτή, ήτοι **μόλις 3,3% κατά μέσον όρο τη δεκαετία 2011-20**

- Οι Α.Π.Ε. μειώνουν το κόστος για δικαιώματα εκπομπών CO₂. Παράλληλα μειώνουν την Οριακή Τιμή Συστήματος και συνεισφέρουν ισχύ στο σύστημα.

- Σημαντικό μέρος του θεσμοθετημένου κόστους στήριξης Α.Π.Ε. αντιστοιχεί σε κόστος που αποφεύγεται λόγω της διείσδυσης των Α.Π.Ε. **Η συνδρομή της ενίσχυσης των Α.Π.Ε. αποτελεί μέρος μόνο (περίπου το 40%) του Ειδικού Τέλους Α.Π.Ε., όπως υπολογίζεται σήμερα.**

2.1.4. Μελέτη Greenpeace

Για **κάθε ευρώ που επενδύει η Ελλάδα στα φωτοβολταϊκά, η κοινωνία παίρνει πίσω κατά μέσο όρο €1,15**, σύμφωνα με τη νέα έκθεση της Greenpeace, στην οποία, πέραν του περιβαλλοντικού, αποτιμάται και το κοινωνικό-οικονομικό όφελος της ανάπτυξης του κλάδου των φωτοβολταϊκών.

Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές διαστάσεις, σύμφωνα με την έκθεση 1 KW Φ/Β αποτρέπει κάθε χρόνο την έκλυση κατά μέσον όρο 1,3 τόνων CO₂. Χρειάζονται 2 στρέμματα δάσους ή περίπου 100 δέντρα για να απορροφήσουν αυτή την ποσότητα CO₂. Για να παραχθεί η ίδια ενέργεια με πετρέλαιο απαιτούνται 2,2 βαρέλια κάθε χρόνο. Από περιβαλλοντική άποψη αποφεύγοντας 1.300 κιλά CO₂ ετησίως είναι σαν να κάνει ένα μέσο αυτοκίνητο 7.000 χιλιόμετρα λιγότερα κάθε χρόνο.

3. Δυσμενές επενδυτικό περιβάλλον - χρηματοδότηση

Συγκριτικά με τα προ κρίσης έτη το επενδυτικό περιβάλλον σήμερα όσον αφορά τις χρηματοδοτήσεις που απαιτούνται για να υλοποιηθούν έστω κάποια από τα ήδη αδειοδοτημένα έργα είναι πολλαπλά δυσμενέστερο. Αποτελεί κοινό τόπο το γεγονός ότι το τραπεζικό σύστημα αδυνατεί στην παρούσα φάση και για το επόμενο χρονικό διάστημα τουλάχιστον εξαμήνου, να στηρίξει την ανάπτυξη όπως θα έπρεπε. Ίσως σε

επίπεδο αιτήσεων χρηματοδότησης να είναι μονοψήφιο το ποσοστό αυτών που τελικά εγκρίνονται και εκταμιεύονται.

Σε αυτό το μικρό υποσύνολο τώρα **τα επιτόκια ξεπερνούν το επαχθές 10% δηλαδή βρίσκονται ψηλότερα από το 2007 κατά τουλάχιστον 500 μονάδες βάσης**. Αν εδώ συνυπολογιστεί και το κόστος των αυξημένων καλύψεων που καλούνται οι επενδυτές να προσφέρουν ως εγγύηση του αιτούμενου δανεισμού, τα υψηλά νέα κόστη που συνοδεύουν την αίτηση, εξέταση και «υποτιθέσω» έγκριση του δανείου αλλά και την διακράτηση της ρευστότητας τους από τις τράπεζες με «διάφορες μεθόδους» μέσω της ενεχυρίασης των απαιτήσεων τους από τον ΔΕΣΜΗΕ, το πραγματικό τελικό επιτόκιο είναι ακόμη υψηλότερο.

Για τις 500 μονάδες βάσης υψηλότερο επιτόκιο που αναφέρθηκε πριν, η επιπλέον επιβάρυνση ενός επενδυτή π.χ. των 100 kWp που αιτείται δάνειο των €250.000 στην 10ετία είναι €80.000, δηλαδή 24% του ολικού κόστους μιας ποιοτικής επένδυσης (€330.000 πλήρες κόστος με ΔΕΗ και λοιπές υποδομές για την 25ετία). Καθίσταται έτσι σαφές ότι η όποια μείωση στις τιμές του εξοπλισμού έχει επιτευχθεί εντελώς πρόσφατα και πριν την επόμενη τον προσεχή Φεβρουάριο μείωση της Φ/Β KWh «κατατρώγεται» και μάλιστα με το παραπάνω από το επιτοκιακό και μόνο πρόσθετο κόστος.

Είναι επίσης αξιοσημείωτο το γεγονός πως η πρόσκαιρη μείωση της τιμής των Φ/Β πανέλων, αφορά μόνο κινέζικα προϊόντα τα οποία πωλούνται κάτω του κόστους κατασκευής, ακριβώς επειδή έχουν «ξεμείνει» σε αποθήκες στην Ευρώπη, λόγω της υπερβολικής προσφοράς του περασμένου διαστήματος η οποία δεν αποροφήθηκε ποτέ. Πρέπει να επισημάνουμε πως το κόστος των ελληνικών πλαισίων, εξακολουθεί να παραμένει σε επίπεδα τέτοια που να καθιστούν το **τελικό** κόστος κατασκευής σε ένα ποιοτικό Φ/Β έργο, περίπου στα €2,4 το εγκατεστημένο watt (για έργα ισχύος άνω του 1MW) και πάνω από €3 το εγκατεστημένο watt (για έργο ισχύος της τάξης των 100kW). Σε αυτό πρέπει το κόστος συμπεριλαμβάνεται πέρα του κατασκευαστικού κόστους του ίδιου του έργου, και το κόστος σύνδεσης με τη ΔΕΗ και το κόστος αδειοδότησης (development cost).

Με βάση τα ανωτέρω, πιστεύουμε πως με υπευθυνότητα πρέπει να δούμε την πραγματικότητα ρεαλιστικά και να προσδέσουμε το άρμα μας στην **πραγματική διασυνδεδεμένη ισχύ των Φ/Β** και όχι στην ανέξοδη και απατηλή προσδοκία των αιτήσεων που απλά δεν θα υλοποιηθούν ποτέ όπως άλλωστε μας δίδαξε η ιστορία των τελευταίων πέντε ετών.

Ακόμη και σήμερα, η ανάπτυξη των Φ/Β δεν ήταν η αναμενόμενη, μιας και τα «φίλτρα» της κάθε εποχής συνετέλεσαν στο να υψωθούν ανυπέρβλητα εμπόδια στην ανάπτυξή τους. Το σημερινό φίλτρο της έλλειψης τραπεζικής χρηματοδότησης, αποτέλεσμα της οικονομικής συγκυρίας, αποτελεί ένα ακόμη εμπόδιο της πράσινης ανάπτυξης. Μπορούμε όμως να δούμε το φίλτρο αυτό ως μια δυνατότητα για υγιή πράσινη ανάπτυξη, αποφεύγοντας ως χώρα τα παραδείγματα της Ισπανίας, της Τσεχίας και της Ιταλίας, όπου η τεράστια έκρηξη της αγοράς αποτέλεσε μια φούσκα την οποία κανείς μας δεν θέλει να ζήσει και στη χώρα μας.

4. Προτάσεις για την στήριξη του χρηματοδοτικού μηχανισμού στήριξης των ΑΠΕ

Η πρόταση του ΣΠΕΦ για την θωράκιση του μηχανισμού χρηματοδότησης των ΑΠΕ, κινείται σε δύο παραμέτρους:

Α) Την θωράκιση του Λειτουργού Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ώστε να αποτελέσει ένα **υγιές ταμείο** μετά την ανάληψη από το ίδιο των υποχρεώσεων των πληρωμών από τον μέχρι τώρα Διαχειριστή (ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε.).

Β) Να έχουν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ ένα **αξιοπρεπές** ποσοστό απόδοσης ιδίων κεφαλαίων, προκειμένου να αποτελέσουν πόλο έλξης εγχώριων και ξένων επενδύσεων. Η παράμετρος αυτή αφορά ουσιαστικά στο ύψος της εγγυημένης τιμής πώλησης της κιλοβατώρας.

4.1. Στήριξη ΛΑΓΗΕ

Σύμφωνα με τις μελέτες ΕΜΠ, ΑΠΘ, ΙΟΒΕ και Greenpeace, έχει γίνει πλέον ευρέως αποδεκτό πως τα Φ/Β δεν είναι ούτε ακριβά, τουναντίον ωφελούν το σύστημα και επιβαρύνουν ελάχιστα τον καταναλωτή. Είναι σαφές και αποδεδειγμένο πως το έλλειμμα που αντιμετωπίζει σήμερα ο ΔΕΣΜΗΕ και το οποίο θα κληθεί να παραλάβει ο ΛΑΓΗΕ, οφείλεται αποκλειστικά στον στρεβλό τρόπο υπολογισμού του τέλους ΑΠΕ (ή καλύτερα τέλος CO₂), το οποίο φθάνει μόνο κατά 40% στις ΑΠΕ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΔΕΣΜΗΕ, η μηνιαία εκκαθάριση όλων των παραγωγών είναι γύρω στα €400 εκατομμύρια ενώ οι ΑΠΕ περίπου τα €40 εκατομμύρια από αυτά. Από τα νούμερα αυτά προκύπτει πως το όποιο έλλειμμα από το τέλος ΑΠΕ είναι της τάξης των €10 εκ μηνιαίως, ποσό που μπορεί πολύ εύκολα να αποκτηθεί:

- Με επανακαθορισμό των βασικών μηχανισμών λειτουργίας της Ημερησίας Αγοράς δηλαδή της ΟΤΣ και του Τέλους ΑΠΕ, ώστε να αντανakλούν πλήρως και με διαφάνεια το πραγματικό κόστος των συμμετεχόντων στην παραγωγή ενέργειας (συνολικά – συμπεριλαμβανομένων ρύπων) και επομένως και την «επιβάρυνση ΑΠΕ για τους καταναλωτές» αντίστοιχα. Ο ανορθολογισμός των ανωτέρω βασικών μηχανισμών θα άρει τις σημερινές στρεβλώσεις, όπως μαρτυρούν όλες οι μελέτες, και θα είναι ο βασικός χρηματοδοτικός μηχανισμός διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα.
- Με ενεργοποίηση του μηχανισμού εισροής κεφαλαίων από το τέλος ΕΡΤ, όπως προβλέπει ο Ν.3851/2011.
- Με επιτάχυνση των δημοπρασιών ρύπων που διενεργούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
- Με ανάπτυξη της αγοράς εμπορίας «πράσινων πιστοποιητικών» με συμμετοχή και των ιδιωτών παραγωγών, με θέσπιση σχετικών φόρων επί των συναλλαγών σύμφωνα με τα ισχύοντα στην χρηματιστηριακή αγορά.
- Την διόρθωση της οριακής τιμής συστήματος λόγω του οφέλους των Φ/Β που δεν υπολογίζεται σήμερα.
- Με φορολόγηση των ρύπων των λιγνιτικών μονάδων.
- Θέσπιση Τέλους Μεταβίβασης & Ανανέωσης των Αδειών το οποίο θα προέλθει από την καθιέρωση και λειτουργία μιας πραγματικής/διαφανούς αγοράς αδειών

αντί του ισχύοντος καθεστώτος μεταβίβασης εταιρειών, με αντίστοιχη αναγνώριση της δαπάνης για τον επενδυτή η οποία θα υπόκειται σε αποσβέσεις.

4.2. Τεκμηρίωση της τιμής αποζημίωσης της Φ/Β kWh

Το 2006 η Πολιτεία νομοθέτησε με το Νόμο 3468 ισχύ 700 MW για φωτοβολταϊκά συνολικά στην Επικράτεια με τιμή πωλούμενης kWh 0,40 – 0,45 ευρώ ανάλογα την ισχύ του σταθμού.

Τον Ιανουάριο του 2009 η Πολιτεία και χωρίς πρακτικά να υπάρχει ακόμη ανεπτυγμένη φωτοβολταϊκή ισχύς κυρίως λόγω των ανυπέρβλητων γραφειοκρατικών εμποδίων (συνολική εγκατεστημένη ισχύς φωτοβολταϊκών σταθμών σε λειτουργία μόλις 14 MW), με το Νόμο 3734 ξανανομοθέτησε το καθεστώς τιμολόγησης της φωτοβολταϊκής kWh ορίζοντας για πρώτη φορά την κλιμακωτή ανά 6μηνο μείωση της τιμής της για τους νέους κάθε φορά Φ/Β σταθμούς που συμβολαιοποιούνται με τον ΔΕΣΜΗΕ. Η κλίμακα αυτή εκκινούσε από τα 0,40 – 0,45 ευρώ / kWh που όριζε ο ν. 3468 και μόλις το 2014 μείωνε την τιμή της στα 0,26 – 0,29 ευρώ **μια μείωση δηλαδή της τάξης του 35% σε μόλις τρία χρόνια από σήμερα.** Περαιτέρω ο νόμος όριζε πως από το 2015 και ύστερα η τιμή για τους νέους πάντοτε σταθμούς θα μειωθεί περισσότερο οριζόμενη απευθείας ως το γινόμενο της χονδρεμπορικής τιμής του συμβατικού ρεύματος (οριακή τιμή συστήματος ΟΤΣ) επί συντελεστή 1,3 – 1,5 δηλαδή με σημερινά δεδομένα τιμή μόλις €0,10/kWh. **Μείωση λοιπόν της τάξης του 75% σε μόλις τέσσερα χρόνια από σήμερα.**

Το 2010 με το Ν.3851 η Πολιτεία εκ νέου νομοθέτησε το καθεστώς αποζημίωσης των ΑΠΕ όπου σε ό,τι αφορά τα φωτοβολταϊκά επαναβεβαιώθηκε αυτούσιος ο προηγούμενος νόμος 3734 ενώ μέσω του νέου αναπτυξιακού **τα Φ/Β εξαιρέθηκαν παντελώς από κάθε μορφή επιχορήγησης του κόστους εγκατάστασής τους.** Όσον αφορά το μέγεθος της αγοράς των Φ/Β και πάλι η πραγματικότητα υστερούσε σημαντικά των στόχων του Κράτους αφού τον Δεκέμβριο του 2009 η εγκατεστημένη ισχύς ήταν μόλις 46 MW ενώ σήμερα σε λειτουργία βρίσκονται περίπου 350 MW. Παράλληλα και με βάση τις δεσμεύσεις μας στην Ε.Ε., ο νομοθετημένος εθνικός στόχος για το 2014 είναι 1.500 MW φωτοβολταϊκά και 2.200MW για το 2020. Οι αριθμοί αυτοί περιλαμβάνουν όλες τις μορφές Φ/Β δηλαδή εγκαταστάσεις σε γήπεδα, στέγες και αγροτικά και **υπό το καθεστώς της πιστωτικής ασφυξίας που συνεχώς επιδεινώνεται μοιάζουν εντελώς απρόσιτοι.**

Εύλογα λοιπόν προκαλείται η απορία στο που στηρίζεται όλη αυτή η δημοσιότητα περί δήθεν υψηλών κινήτρων στα φωτοβολταϊκά, όταν η πραγματικότητα (μόνο 350 MW εγκατεστημένης ισχύος) υπολείπεται δραματικά των επί τρεις φορές νομοθετημένων και ρητά ποσοτικοποιημένων στόχων την ώρα μάλιστα που **η πλήρης στάση έκδοσης νέων δανείων από το τραπεζικό σύστημα καθιστά μάλλον αδύνατη την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου σε οποιαδήποτε κλίμακα σε ελληνική τουλάχιστον βάση.**

Αυτό που είναι αυτονόητο είναι πως στην παρούσα φάση, η Ελλάδα πρέπει να συνεχίσει να προσελκύει επενδύσεις, ειδικά εκείνες οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν με ξένα ίδια κεφάλαια και ειδικά ξένο τραπεζικό δανεισμό. Οποιαδήποτε περαιτέρω αποκλιμάκωση της εγγυημένης τιμής πώλησης της κιλοβατώρας, ειδικά την παρούσα χρονική στιγμή, θα προκαλέσει αποθάρρυνση των σημερινών ενδιαφερομένων, ακριβώς επειδή θα αποδειχθεί εκ νέου πως οι νόμοι στην Ελλάδα «δεν κρατάνε για πολύ». Και

ακριβώς επειδή ο χρόνος υλοποίησης των επενδύσεων είναι μακρύς, η επενδυτική ανασφάλεια θα είναι τέτοια που θα προκαλέσει πάγωμα των επενδύσεων. Είναι λάθος να συγκρίνεται η Ελλάδα με χώρες όπως η Γερμανία, όπου αφενός ο χρόνος υλοποίησης επενδύσεων σε ΑΠΕ είναι πολύ μικρότερος, αφετέρου το τραπεζικό σύστημα παρέχει εύκολη χρηματοδότηση έργων ΑΠΕ.

Η πρόταση του ΣΠΕΦ είναι να παραμείνει σε ισχύ ο υφιστάμενος Ν.3851 όσον αφορά την αποκλιμάκωση των εγγυημένων τιμών, δεδομένου πως η εγκατεστημένη ισχύς δεν θα ανέβει λόγω της οικονομικής συγκυρίας. Με τον τρόπο αυτό η Ελλάδα μένει πιστή στα νομοθετήματά της, παρέχοντας σταθερότητα επενδυτικών σχεδίων. Σε περίπτωση που καταφέρουμε να έχουμε μια **ουσιαστική εγκατεστημένη μάζα Φ/Β**, σε μια χρονική συγκυρία καλύτερης εικόνας των Τραπεζών και με ξεκάθαρη την οικονομική πορεία της χώρας για το άμεσο μέλλον, τότε και μόνο τότε θα απαιτείται μείωση των εγγυημένων τιμών.

Ο ΣΠΕΦ ενδιαφέρεται για τη βιωσιμότητα των επενδύσεων μέσα σε ένα σταθερό περιβάλλον, επιθυμεί την επέκταση του κλάδου στα όρια των αντοχών της εθνικής οικονομίας και όχι την αλόγιστη επέκταση, επ' ωφελεία μόνο των προμηθευτών εξοπλισμού. Οποιαδήποτε μελλοντική αναδιαπραγμάτευση τιμών θα πρέπει να αντανακλά τις ισχύουσες πραγματικές συνθήκες επενδύσεων στη χώρα μας (κόστος δανεισμού, έλλειψη επενδυτικών κινήτρων, αυξημένο κόστος επένδυσης λόγω γραφειοκρατίας και έλλειψης υποδομών), υπενθυμίζοντας την πρόσφατη δέσμευση του κ. υπουργού ότι οι όποιες παρεμβάσεις δεν θα αφορούν τα λειτουργούντα φ/β. Επιπλέον θεωρούμε άστοχη οποιαδήποτε απλή σύγκριση τιμών πώλησης με άλλες χώρες.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο ΣΠΕΦ έχει προφανές συμφέρον την **διασφάλιση της επιχειρηματικότητας των Φ/Β για τις επόμενες δεκαετίες** και είναι αυτονόητο πως όταν απαιτηθεί μια οποιαδήποτε **αναδιαπραγμάτευση των κινήτρων** προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των επενδύσεων μας, **θα είμαστε σύμμαχοι της Πολιτείας** προς αυτή την κατεύθυνση. Απλώς τονίζουμε πως στην παρούσα συγκυρία, η χρονική στιγμή δεν είναι κατάλληλη για κάτι τέτοιο (η επενδυτική αβεβαιότητα, το ρίσκο της χώρας και η έλλειψη τραπεζικής χρηματοδότησης δεν το επιτρέπουν την παρούσα χρονική στιγμή). Σημειώνουμε πως με την προκάτοχό σας Υπουργό είχαμε εξαρχής προτείνει την κατάργηση του Αναπτυξιακού Νόμου, μιας και το θεωρούσαμε ένα πρόσθετο κίνητρο το οποίο δεν ήταν πλέον απαραίτητο για την υγιή εξέλιξη του κλάδου των φωτοβολταϊκών.

Σήμερα, παρόλο που οι τιμές του Φ/Β panels έχουν μειωθεί, δυστυχώς έχουν ανέβει όλες οι άλλες παράμετροι του οικονομικού μοντέλου (άμεση και έμμεση φορολόγηση, μηδενική χρηματοδότηση, ρίσκο χώρας, κλπ), με αποτέλεσμα ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων να μην θεωρείται τόσο μεγάλος όσο παρουσιάζεται εσφαλμένα, λόγω της μείωσης των τιμών του εξοπλισμού. Σημειώνεται επίσης πως ο ΣΠΕΦ είχε υποβάλλει στο παρελθόν επίσημη μελέτη στην Υπουργό Οικονομίας κα Κατσέλη και στο Invest In Greece, την οποία συνέταξε σε συνεργασία με την Deloitte. Η μελέτη αυτή απέδειξε πως ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων μιας Φ/Β μονάδας των 2MW ήταν στο 12% (Ιούνιος 2010). Δυστυχώς, παρόλο που σήμερα το κόστος του εξοπλισμού έχει πέσει σημαντικά,

ακριβώς επειδή έχουν ανέβει όλες οι άλλες παράμετροι του οικονομικού μοντέλου, το ποσοστό αυτό εξακολουθεί να κυμαίνεται σήμερα στα ίδια επίπεδα. Η μελέτη είναι στη διάθεσή σας και αν το επιθυμείτε, είμαστε σε θέση να την επικαιροποιήσουμε.

Κλείνοντας, είναι αυτονόητο πως τα επιχειρηματικά σχέδια που αφορούν τον κλάδο θα πρέπει να τα αποφασίζει η Πολιτεία έχοντας λάβει την πραγματική εικόνα, όχι αυτή που παρουσιάζουν οι μη πραγματικά εμπλεκόμενοι, όπως Σύμβουλοι και θεωρητικοί επενδυτές. Ο ΣΠΕΦ, ως επιστημονικός και επιχειρηματικός Σύνδεσμος Παραγωγών Ενέργειας, ο οποίος έχει πραγματικά επενδύσει στο χώρο των Φ/Β πάνω από €250 εκατομμύρια σε συνδεδεμένα έργα, έχει άμεσο ενδιαφέρον για τη βιωσιμότητα του χρηματοδοτικού μηχανισμού των ΑΠΕ και επιθυμεί την απροβλημάτιστη ροή των επιχειρηματικών του σχεδίων, θα βρίσκεται στο πλευρό του Υπουργείου ως ουσιαστικός Σύμβουλος και υποστηρικτής. Σε αυτό ζητάμε τη δική σας υποστήριξη ώστε να αξιολογήσετε πλήρως το εργαλείο που λέγεται ΣΠΕΦ ως Υπουργός ΠΕΚΑ.

Τέλος, θα σας παρακαλέσουμε να ακολουθήσετε την τακτική της προκατόχου σας Υπουργού κας Μπιρμπίλη, με την οποία είχαμε μια εξαιρετική επικοινωνία και συνεργασία τους προηγούμενους 18 μήνες.

Με εκτίμηση,
Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΠΕΦ

Δρ. Κώστας Δανιηλίδης – Πρόεδρος
Στέλιος Λουμάκης – Αντιπρόεδρος
Όλγα Αγγελοπούλου – Γενική Γραμματέας
Νίκος Σαβούρης – Ταμίας
Δημήτρης Μαλαμούλης – Μέλος
Μιχάλης Σιαμίδης – Μέλος
Κώστας Τσούμας – Μέλος
Πάνος Κιλίμης – Μέλος
Μιχάλης Δερπανόπουλος - Μέλος